Ціна примірника 25 сотиків.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Народня Справа

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно . . . . 1 зол.
Чвертьрічно . . 3 зол.
Піврічно . . . 6 зол.
Річно . . . . 12 зол.
ЗА ГРАНИЦЕЮ.
Річно -- 2 до ляри.
Гроші з краю посилати переказами, або чеками „Народної Справи“ — в загранниці порученими листами.
За зворот рукописів Редакція не ручить. На відповідь треба долучити значок 30 сотиків.
ОГОЛОШЕННЯ:
1 стр. 700 зол., пів стр. 400, чверть стр. 200 зол. Гроші треба посилати наперед

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 25 (90) Львів, неділя 22. червня 1930. Рік III.

АДРЕСА: „Народня Справа“, Львів, вул. Боїмів 4. — — Чекові конта: 408.687 і 154.130 — — Телефон 57—90

ОСТАННІ НОВИНИ.

У ЛЬВОВІ на площі «Сокола» відбулося в неділю свято «Лугу», присвячене 30-літній річниці заснування першої «Січи» в Галичині. Це свято попередив концерт в суботу вечером.

В МИКОЛАЄВІ на Україні засудив більшовицький суд селянина Пихтина на смерть за аґітацію проти комуни.

В ВИННИЦІ на Україні засудили селянина Мисака на смерть за підпал дому голови сільської комуни.

В ХАРКОВІ засудили чотирох селян на смерть за вбивство комуніста Івченка.

В ХАРКОВІ запалилося кіно в одній школі підчас представлення. Всі пустилися втікати і в тім натовпі згинуло 28 дітий.

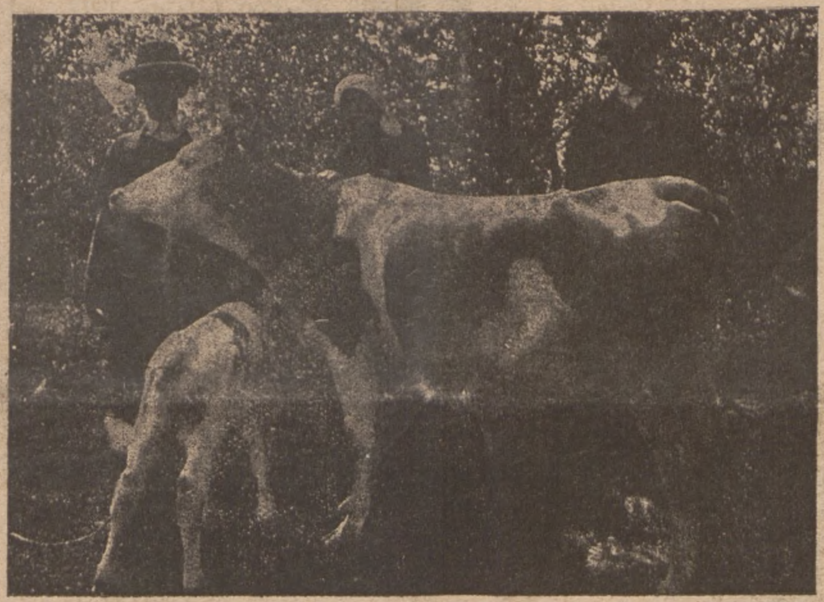
ПОЛЬСЬКІ ОПОЗИЦІЙНІ ҐАЗЕТИ пишуть, що безробіття в Польщі зростає. Голодні безробітні люди накладають на себе руки, а деякі, щоби ратуватися від голоду, допускаються рабунків і крадіжий.

ПОЛЬСЬКІ ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ, злучені в так званий «Центролів» скликають на 29. червня зїзд до Кракова, де мають представити теперішне життя в Польщі і запротестувати проти політики теперішного уряду.

В ПРАЗІ (Чехословаччина) була в неділю демонстрація під польським посольством. Демонстранти вибили шиби в посольстві і вносили ворожі оклики проти Польщі. Польські ґазети пишуть, що це робили чеські комуністи, мабудь з приводу того, що недавно львівський суд засудив трьох комуністів на смерть.

В ЄРУСАЛИМІ (Палестині) застрайкували Араби на знак протесту, проти того, що небаром власти мають стратити трьох Арабів, засуджених на смерть за участь у минулорічних заворушеннях. Араби загрозили, що як палестинський уряд не помилує тих засуджених, то повстання закипить наново.

Виграв у „Народній Справі“ корову і теля

На цім образку бачимо на ліво щасливця Теодора Пшеничника, що стоїть коло виграної корови. По середині за коровою продаюча Параска Хомич, а на право муж довіря Є. Моравський.

Нашим передплатникам відомо, що при великім льосованню нагород 23. березня виграв передплатник Теодор Пшеничник с. Гринька в Лисій пов. Підгайці 60 долярів на корову, а Микола Ґеник с. Дмитра в Березові Нижнім пов. Коломия виграв 40 долярів на корову.

Обі нагороди ми вже давно вислали, а тепер отримали протокол від Т. Пшеничника разом з фотоґрафією, яку містимо. Протокол звучить:

Протокол

списаний дня 3. червня 1930 в справі купна корови виграної в „Народній Справі“ для Теодора Пшеничника с. Гринька в Лисій.

Корову з телятем

купив муж довіря Еротей Моравський в Лисій в господині Параски Хомич в Лисій за 48 долярів, і передав корову з телятем до рук щасливця Теодора Пшеничника при двох свідках.

Решту з 60 долярів 12 долярів віддав також до рук Теодора Пшеничника. З тої решти Т. Пшеничник надгородив мужа довіря за його труд і за це, що колись в щасливу годину намовив його стати передплатником „Народньої Справи“, сумою 29 золотих. З решти гроший Т. Пшеничник, радіючи своїм щастям, як свідомий громадянин, жертвував на такі цілі:

1. На Читальню „Просвіти“ в Лисій 30 зол.
2. На Народний Дім у Підгайцях 20 зол.
3. На „Рідну Школу“ 5 зол.
4. На „Українських Інвалідів“ 5 зол.

На тім протокол закінчений і підписаний.

Теодор Пшеничник, що виграв корову. **Михайло Пшеничник**, голова читальні і **Стефан Пшеничник** склепар кооперативи, як свідки, — і **Еротей Моравський** як муж довіря „Народньої Справи“ в Лисій.

(Протокол від М. Ґеника з Березова вже також прийшов).

Наша Редакція і Адміністрація дуже щиро тішиться, що могла вчинити таку радість своїм людям і що містячи оцей протокол і фотоґрафію може наочно перед усіми людьми засвідчити свою жичливість і правдиву щирість до своїх передплатників. Нехай це заохотить всіх українських свідомих селян, вступати в передплатники „Народньої Справи“, бо як самі наочно бачите, кождий точний передплатник „Народньої Справи“ не тільки має з цеї часописи науку, освіту і розраду, а в випадку певну запомогу, але також часто може мати нагоду спробувати свого щастя і дістати гарну нагороду без найменшого ризика зі своєї сторони. Ці всі користи, духові і матеріяльні, може мати, як тільки відложить точно кождого місяця один золотий на передплату.

Кличемо всіх свідомих людий до передплати „Народньої Справи“. Збільшуйте безконечні ряди нашої свідомої великої громади, щоби вона скоро щораз більше зростала і доходила до соток тисячів членів, а тоді наша Редакція постарається, що подібних і ще кращих нагород а з тим і щасливих людий буде більше. А кождому (точному) передплатникови „Народньої Справи“ може дописати таке щастя!

Чутка про скасовання примусового обезпечення (асекурації).

Деякі ґазети подали чутку, що небаром має бути скасоване примусове обезпечення від огню (асекурація). Має це статися тому, що ніби то Державний Заклад Убезпечень поніс завеликі втрати через те, що пожежі дуже множаться, і вже не має «звідки» виплачувати відшкодовання. Та думаємо, що причиною втрат є тут не так пожежі, як та хмара «асекураційних» панків і підпанків, які є язвою кождого села і які добре собі живуть з «асекурації». Чи чутка про скасовання цего примусу є правдива, напевно ще не знати.

—o—

До кождого листа, на який хочете мати відповідь, долучіть заадресовану коверту і значок на 25 сот.

Виступаймо святочно!

Кождий свідомий, розумний чоловік признає, як то гарно, коли десь з якоїсь нагоди збереться в порядку великий гурт однаково думаючих людий, що до одного змагають і одно мають на цілі. Зібрані разом люди не тільки маніфестують (показують на зверх) свою силу й організованість, але й в душі краще почувають тоді свою силу і починають кріпше вірити в успішність своїх змагань.

Як то красно, коли всі люди одної громади, мале й велике, діти і дорослі, зберуться і рушать походом а процесією під памятковий хрест знесення панщини ,або на стрілецькі могили. А коли ще до того в поході йдуть луговики або соколи, коли співає хор або грає орхестра і коли *всі українці* в тій місцевости, так селяни, як інтелігенти, без ріжниці партій, йдуть разом, мов одна родина. Оце радує усім серце, а противників примушує шанувати нас і рахуватися з нами.

Недавно було у Львові (1. червня) «Свято Молоді». На великій площі «Сокола» виступали стрійними рядами численні школярі, зі шкіл «Рідної Школи» так старші гімназисти, як і дрібні 6-літні діти, хлопчики й дівчатка. Вдягнені в пишну народню ношу, якою ми повинні чванитися, а не її закидати, робили під музику всякі вправи (хлопчики в козацьких строях), йшли в хороводи й танці, а многотисячна громада глядачів тішилася своєю надією і неодні очі прослезилися з радости.

Або в дні Зелених Свят! Всі українці міста Львова стали до походу на стрілецькі могили, хіба хорі й зовсім сліпі лишилися дома. Вулиці Львова маком зацвіли. Луги, Соколи, Пласт, орхестра, хори. Зазвеніла українська пісня на цілий Львів, колишню столицю князя Льва. Замаяли церковні хоругви і цвітисті прапори пластунів та українських шкіл. Залунали патріотичні проповіди українських священиків, вірних синів свого народу. Душа веселилася!

З тих свят кождий українець—навіть такий, що був найбільше зневірений, а може неодин і такий, що боявся нераз заговорити по українськи, вертався зовсім инший. Він побачив на власні очі велику силу народу, єдність і завзяття і повагу. Тої поваги не важився ніхто захлотити, хоча з боків дивилося неодно вороже і злобне око, і лютилося безсильно, що той нарід ще не згинув, але власне росте і набирає сили.

Отакі і подібні свята повинно влаштовувати кожде наше село і містечко при всякій нагоді. Ніхто не сміє від тої нагоди відтягатися. Кождий повинен тоді спішити до гурту, щоби самому покріпитися на дусі і других підбадьорити.

Всі свята й неділі повинні бути використані для тої цілі. Походи, вправи, фестини і розумні тверезі забави, представлення, концерти — це все повинні влаштовувати читальні, Луги, Соколи, кооперативи, взагалі всі ті установи, що мають на це дозвіл у своїм статуті. Все те може бути і скромне, на що кого стати, але мусить бути поважне, достойне і переведене в порядку. Це все дуже причиниться до освідомлення несвідомих і до зросту свідомости в свідомих людий. Це скріплює в кождого почуття сили і віру в кращу будучність і заохочує до праці й до жертв для добра усего народу.

Цим способом можна також дуже легко відтягнути несвідому й зіпсовану молодіж (де така є) від пустих розривок і зєднати її в культурних товариствах, де вона знайде гарну і пожиточну розривку та забуде про пусті і шкідливі річи.

Взиваємо щиро найсвідоміших, щоби над цим подумали й старалися це впровадити в життя і в звичай.

—о—

ЩО В СВІТІ ЧУВАТИ?

(Огляд політики за той тиждень).

З України за Збручем

доходять дальше такі відомости, які свідчать, що там нема спокою. Невдоволення українського селянства не пригасає. Пізнати це по тім, що повторюються випадки убивств комуністів і бійки селян з карними експедиціями, які приходять на села. При тім сталася в Баришполі коло Києва цікава подія. Туди прийшов сильний відділ війська 4. полку піхоти, около тисяча вояків, в більшости українців, щоби вимусити якийсь податок. Тоді всі жінки Баришполя вийшли напроти війська і почали кликати: «Ви будете нас стріляти? Виж наші братя, українці, як і ми!» Тоді вояки не послухали приказу команданта й замість наступати на селян, покинули ряди й почали мирно говорити. Цей полк скоро потім влада розвязала і богато вояків арештовано.

Дуже богато поля цеї весни селяни **лишили облогом** а майже всюди засіяли лише стільки, скільки треба для себе. На це нарікають більшовицькі ґазети.

Заграничні ґазети доносять, що московсько - більшовицький штаб **сильно укріплює околиці над Чорним морем** і зброїть кораблі. Дехто уважає це за знак, що **може скоро почанея війна більшовиків з Румунією** за Бесарабію.

В цілім більшовицьким Союзі приготовляються комуністи до зїзду і вибору нового Центрального Комітету. При тім **аґітують проти Сталіна**, щоби його вже не вибрати до Комітету (секретарем) але когось иншого.

Московська більшовицька влада завізвала тепер знову богато урядників по своїх конзулятах за границею, аби вертали до Москви. Та **не всі вони вертають, бо бояться**, що вернувши згинуть. Тепер на зазив Москви їхав такий урядник з Парижа, Наумов, та по дорозі побачив, що його слідить якийсь аґент. Тому, то в Польщі перед Барановичами вискочив з поїзду й поколов себе ножем, аби не вертати до Москви. Його переслухала поліція й він зізнав, що не хоче вертати, бо боїться смерти.

З Персії завізвали більшовики до повороту **60 урядовців** зі своїх конзулятів та всі вони покинули посади й сказали, що **не вернуться до Москви.** Отак то Москва є пострахом навіть своїх, тих, що їй служать.

В Румунії

вже є новий король Карло II, про це ми вже коротко згадували. Його синок Михайло вже не є королем. Кажуть, що Франція в порозумінню з Румунією улекшила Карлови поворот на престіл, бо сподіваються війни Румунії з більшовиками за Бесарабію і думають, що Карло зуміє скріпити Румунів до тої війни. Тепер пішла чутка, що

з Румунією думає злучитися Угорщина

а Карло бувби спільним королем обох держав. В той спосіб Мадяри погодилисьби з Румунами за Семигород. Чи це правда, ще не знати, бо инші пишуть, що Мадяри таки ждуть на того Оттона Габсбурга, що тепер має 18 літ і хоче стати королем Угорщини. Газети пишуть, що ніби то новий румунський король є дуже ліберальний і прихильний до автономії инших народів під Румунією. Побачимо, чи це відчують наші брати українці на Буковині.

В Індіях

далі бються повстанці з англійцями. Богато їх паде від бомб з анґлійських літаків, але на місце поляглих стають тисячі инших індусів, готові на смерть за свободу.

В Китаю

повстала частина краю проти уряду. Ідуть великі бої. Під містом Сінґ-Чанґ згинуло в битві 20 тисяч повстанців а 25 тисяч взяла урядова армія до неволі. Ото також нещасливий край!

В Польщі

є трохи дрібних новин. Хто властиво завинив у тій **події на німецькій границі**, де німці застрілили польського комісаря Ліськевича, ще не знати. Поляки кажуть, що німці заманили комісарів на німецький бік

Читання з історії України (ч. 71).

Польща збирає військо, Хмельницький рушає вперед,

Ми писали, як українські селяни й козаки люто мстилися на своїх гнобителях літом 1648 року, коли Хмельницький розпочав війну з Польщею. Повстання горіли до осени, а Хмельницький тимчасом стояв з головними силами під Білою Церквою й ждав на поворот козацьких послів з Варшави.

У Варшаві скликали на 9. червня сойм і передусім зачали говорити про Хмельницького. Врадили зібрати 36.000 війська й рушити проти гетьмана. А начальниками цего війська обібрали трьох маґнатів: 1) Заславського Домініка, що походив з українського роду й мав великі маєтности на Волині, 2) Конецпольського і 3) Миколу Остророга. Всі три не були відповідні на такі уряди, бо Заславский був печений панич і не знався на військових справах, Конецпольскі замолодий, а Остроріг не вояк, а вчений. Тому то Хмельницький кепкував собі з поляків і казав, що вислали проти нього «перину дитину і латину». Ярему Вишневецкого поляки не схотіли вибрати вождом, бо хоча він був добрий вояк, але дуже гордий і з гори дивився на всіх польських панів.

Щойно по цій постанові допустив сойм козацьких послів і прочитав лист від Хмельницького. Почалися суперечки між польськими панами. Одні кричали, щоби з Хмельницьким не говорити і рушати на нього з військом, другі доказували, що в нього сила і тому добре булоби погодитися якнебудь. І воєвода Кисіль, Українець, але сторонник Поляків, радив погодитися з козаками і сам годився на посередника між польським урядом і Хмельницьким. Годився зараз виїхати з комісарами до Хмельницького на переговори.

Почалися і над цим суперечки а деякі пани питали козацьких послів, чому вони воюють з Польщею. Посли відповіли, що сам король, помершийВолодислав, радив козакам боронитися перед гнетом польських панів на Україні. Тоді пани дуже обурилися на канцлера Осолінського бо підозрівали, що то він був намовив короля до такої політики і накликав клопіт на Польщу. Головно прихильники Яреми Вишневецкого нарікали на Осолінського і просто називали його зрадником. Та Осолінські був добрий бесідник і вспів доказати, що це все брехня на нього і що як тільки виберуть нового короля, то він розсудить, хто завинив. Крім того Осолінські звалював вину на помершого короля, що то він забогато обіцював і позволяв козакам. І козацькі посли присвідчили, що Осолінські тут ні при чім але король уповажнив був Хмельницького, боронитися перед шляхецького напастю.

Тоді Сойм врадив вислати до Хмельницького комісарів, та попереду вислали до нього лист. В листі домагалися пани, щоби Хмельницький зараз віддав усіх полонених, щоби заказав повстанцям руйнувати діди і жидів і щоби занехав спілку з Татарами. Також Осолінські вислав до Хмельницького лист, в якім просив, заперестати війну і погодитися з Польщею.

В тім самім часі (30 червня 1648 р.) отримав сойм письмо від кримського хана, і в тім листі хан писав щоби поляки заплатили йому 4-літну данину, а козакам щоби вернули давні привілеї, коли це зроблять до сорок днів, то Татари не будуть помагати козакам, «колиж ні, — то готуйтеся!» Поляки відповіли, що Польща Татарам нічого не винна і платити не буде.

В серпні вибрався Кисіль з трьома комісарами (Сельским, Дубровским і Обуховичем) через Волинь до Хмельницького. Але що на Волині скрізь гуляли повстанці, то комісарі збоялися їхати й Кисіль вислав післанця до Білої Церкви, аби Хмельницький припинив повстання й аби дав комісарам охорону.

Та заки до Хмельницького наспіли ті листи і післанець, він перечув, що Поляки збирають військо на нього. Тоді при кінці серпня — рушив гетьман з під Білої Церкви з усім військом наперед, на захід. Самої кінноти мав тоді 80 тисяч.

(Дальше буде).

—о—

і там одного вбили а другого арештували, — а німці пишуть, що польські комісарі граничної сторожі хотіли видістати від німців якісь документи, німці ніби згодилися й запросили їх до себе, а там в граничній будці хотіли їх арештувати та що ком. Ліськевич при тім стрілив, то німці стрілили також і комісар умер від ран.

Більшовицький посол домагався в ночі, аби польський уряд перевів слідство **в справі бомби,** яку хтось підложив у більш. посольстві в Варшаві. Уряд обіцяв, що скоро це зробить.

Коло Столпців **перейшов на польський бік** один більшовицький полковник з кількома вояками і попросив, аби йому дозволили жити в Польщі, бо він утік від більшовиків. В иншім місці на польсько-радянській границі більшовицькі вояки перейшли на польську територію і счинилася **стрілянина.** Про це ведуть слідство.

Бувший міністер **Юзефскі** вже знову урядує в Луцьку як воєвода — а Складковскі почав урядувати, як міністер. Заповів **ріжні зміни** на посадах воєводів і старостів.

Що буде з соймом, говорять усяко, та довідаємося 23. червня, бо того дня має зібратися відрочений сойм.

ПОЛЬСЬКИЙ СЕНАТ скликаний на 18. червня.

—o—

На які Фахи треба посилати діти на науку?

З фахів, які мають в нас дуже гарні вигляди на розвиток, це в першій мірі: 1) гарбарство і білоскірництво, 2) кошикарство, 3) ткацтво, 4) електротехніка та зовсім невикористовуване в нас голярство (фризиєрство) і инше. Наше суспільство покищо звертає на це дуже малу увагу, не доцінюючи того, що ширення цих фахів серед нашої молоді малоби величезне значіння для поліпшення добробуту наших людий та розвитку свого власного промислу.

З істнуючих шкіл цих фахів наводимо для прикладу:

1) 3-літня фахова гарбарсько-білоскірнича школа Краєвого Промислового Патронату у Львові.

Записи на шк. рік 1930/31 тревають від 15. червня до кінця червня і додатково від 1 до 10. вересня.

До просьби о приняття треба предложити: а) свідоцтво укінчення 7-ої кляси вселюдної школи, або 3-ої кляси середньої школи, (гімназії) б) метрику уродження (принимається учеників 14 до 18 років життя, в) свідоцтво приналежности й моральности (від громади) і г) життєпись писана власноручно.

Просьбу слати на адресу дирекції Школи (Львів, вул. «На Блоне« ч. 3.

Оплата за науку 20 зл. місячно, вписове 5 зл. Пильні а бідні учники можуть бути звільнені від оплати.

При школі є бурса (16 нових місць), місячна оплата 60 зл. з цілим удержанням і пранням.

Школа старається о практику для своїх учеників.

Абсольвенти тої школи можуть бути фаховими керовниками гарбарсько білоскірницьких підприємств. Фах дуже поплатний!

2) Кошикаарська школа у Львові (вул. Софії, 1а).

Умови приняття: вік — найменше 14 років і укінчення найменше 4 кляси народньої школи. Оплата за навчання на цілий шкільний рік виносить 46 зол. (Можна просити о знижку). В справі бурси треба кандидатам звертатися за порадою до Головної Управи «Р. Школи». До тої школи повинно зголоситися як найбільше число наших учеників!

3) Державна ткацька школа в Кросні.

Наука треває 3 роки. Приймається учеників, що скінчили найменше 5 кляс народньої школи, віку від 154 до 16 (і виїмково вище). Звертається особлившу увагу на цю школу західних (лемківських) повітів.

4) Ткацька школа в Стрию (недавно заснована).

5) Державна технична школа у Львові (вул. Снопківська 47) при якій приміщені:

I. *Середні школи з відділами:* а) дороговим і *водним,* б) *електромеханічним* і в) та відділом артистичного промислу.

II. *Ремісничо-промислові школи,* до яких належать: а) Школа Будівляних Майстрів з відділами для: 1) мулярів, 2) теслів, 3) каменярів і 4) залізо-бетонярів.

б) фахова школа з відділами: 1) артистичного слюсарства, 2) будівляного слюсарства і 3) мебльового і будівляного столярства.

III. *Фахові курси:*

1) 8-місячний вечірний курс *для електромонтерів і електромеханіків,* 2) 8-місячний курс («Радіо») *для радіотелеграфії і радіофонії,* 3) Річний курс для інструкторок килимарських підприємств, 4) 5-місячний вечірний курс для обслуговуючих кітли і сталі парові машини, 5) 1 1/2-місячний курс для керовників паровозів.

До ґрупи І. (середні школи) приймається молодь з укінченою 4 клясовою середних шкіл по вступнім іспиті з польської мови, математики та вільноручних рисунків.

До ґрупи ІІ. (рем. пром. школи) вступають учні: до а) що мають скінчених найменше 4 кляси нар. шкіл по відбутті 3-літньої фахової практики, до б) що мають найменше 6 кляс народних шкіл або 2 кляси середньої школи, віку від 14 до 18, за вступним іспитом польської мови та рахунків.

До ґрупи III. (курси) на курс «Радіо» приймається учеників, що скінчили найменше 6 кляс гімназії, або й з меншою загальною освітою, як викажуться довшою практикою з електротехніки, радіотехніки, або телеґрафії. Цей курс треває від 1-го жовтня до кінця травня.

На килимарський курс приймається дівчат, що скінчили найменше 7 кляс народних шкіл, або 3 кляси гімназії.

6) В наших містах можна дуже рідко стрінути голяра-Українця, а це фах в теперішних часах дуже поплатний. Тому повинна наша сільська й міська молодь вступати в як найбільшому числі на практику до голярів, щоби по скінченню фаховодоповняючої школи добитися незалежного становища.

За браком місця не подаємо більше фахових шкіл. З кінцем червня вийде окрема книжочка в якій буде докладний спис фахових шкіл. Головна Управа «Рідної Школи», Львів, Ринок 10. Коли хто буде писати до котроїсь школи або до «Р. Школи» за поясненнями, нехай долучить заадресовану коперту і значок на відповідь (50 сот.)

НОВИНКИ

Календар на тиждень.

ЧЕРВЕНЬ 8—14.

22. Неділя 2 по С. Кирила. А. (Кирила, Теклі).
23. Понеділок, Тимотея.
24. Второк, Вартоломея і Варн. ап. (Вартоломея).
25. Середа, Онуфрія преп.
26. Четвер, Акилини мч.
27. Пятниця, Прсв. Серця Іс. (на нед.). (Єлисея прор.).
28. Субота, Амоса прор.

—o—

Увага: Свята в скобках (—) є тільки православні, прочі свята спільні українцям греко-католикам і православним.

—o—

Зміни місяця:

Нів 26. червня о год. 3 і пів рано.
Повня 11. липня о год. 8 і пів вечір.

—o—

Столітний календар віщує на цей тиждень змінну погоду. З початку має бути погідно, ночами холоднаво, при кінці дощ.

—o—

Як нарід приповідає:

— В часі погоди бійся великої води.

— Не питай старої дівки про літа, скупаря за гроші, дурня про розум, хруня про вибори.

— Людий радься, а свій розум май.

—o—

Історичні спогади в цьому тижні:

23. 6. 1870 помер український письменник Амвросій Метлинський.

25. 6. 1225. згинув галицький князь Роман в бою з поляками під Завихостом.

27. 6. 1919. Укр. Галицька Армія здобула від польського війська Бережани.

—o—

— **Умер артист.** В суботу 7-го червня упокоївся в Варшаві український артист-маляр Петро Холодний. Покійник був не тільки талановитим артистом, але й добрим патріотом-громадянином, що всюди, де треба було, щиро працював для загального добра, майже зовсім забуваючи про себе. Покійний родився на Великій Україні, там жив і трудився до 1920 р., коли незавидна доля разом з иншими скитальцями прогнала його з рідної землі на еміграцію, де тепер в силі віку (45 літ) скосила його смерть. В. И. П.

— **Гарний братчик.** В Рачині пов. Дубно побив рідний брат свою сестру Марію Обговську за те, що вона проти волі брата і матери сходилася з своїм милим. Дівчина лежить безнадійно хора. Де твоє серце було, рідний брате?

— **«Чудесний» лікар.** В Золотім Потоці пов. Бучач урядує в Касі Хорих доктор Завіяньскі. Той пан так добре розуміє свій лікарський фах, що коли до него приїхав один важко хорий бідний зарібник з сусідного села, пан доктор лише подивився, записав якесь лікарство і взнав, що цей хорий є здібний до праці Так отже й Золотий Потік діждався свого чудотворця, що не потребує прослідкувати хорого, але лише подивиться — і вже знає все.

— **Молодь дала старим научку.** В Стрілкові пов. Стрий є гарна свідома молодь, яка тепер свою свідомість доказала. На Вознесення устроїв війт і ще декілька заушників забаву з танцями і розуміється з пятикою. На ту забаву хотіли ті хитрі «комітетники» звабити якнайбільше нашої молоді, аби зібрати більшу суму гроший на якісь чужі цілі. Та парубки й дівчата збойкотували ту хрунівську штуку, так, що з хитрощів пана війта і його комітетників вийшов великий пшик. Честь і слава свідомим дівчатам і парубоцтву Стрілкова! Вчіть і далі ті старші блудні овечки, як повинен поступати свідомий український громадянин!

— **Останки з війни.** В Сільци пов. Підгайці, розложили собі малі пастушки огонь на полі. Як лише огонь розгорівся, вибухло щось нагло в землі під огнем і покалічило одного тяжко, а другого лекше. Здається, що це була якась бомба чи граната зарита в землі. Отже і при розкладанню ватри в полі треба бути осторожним.

— **Страшні наслідки грому.** В Брошневі пов. Долина вдарив оноді грім в дерево, під котрим сховалося перед бурею четверо людий, що робили на полі. Грім убив на місці молоду 20-літню дівчину Юстину Берложецьку, а дві жінки і одного чоловіка тяжко заглушив і покалічив. Усіх троє покалічених перевезено до шпиталю. Убита Юстинка була дуже гарною і свідомою дівчиною. Її похоронено при великім здвизі народу.

— **Чудасія.** Анна Химон, властителька реставрації на одним східно-галицьким двірци жила щасливо 2 роки з своїм чоловіком, аж раптом 1923 року щось йому сталося й він утік та пропав без вісти. Сім літ шукала Анна свого мужа і вкінці стрінула його оноді в Перемишлі на головній вулиці. Та яке було її здивовання, коли зачеплений чоловік сказав, що зовсім її не знає і ніколи не бачив, що він називається Петро Лис і має свою жінку й діти в Перемишлі. Суд розсудить, чи П. Лис є мужем Анни Химон, чи він такий подібний, що Анна його вчепилася.

— **Бандитське страхіття** по деяких селах не кінчиться. Ось у селі Туре, пов. Радехів, напали оноді два місцеві галабурдники Яцко Ушкало с. Гриця і Стефан Чикальський с. Василя на Луця Оливу і покалічили його смертельно ножами. Це мала бути відплата за те, що Олива минулого року пробив ножем Стефана Чикальського, але чомусь не був за те нігде покараний. Колиж уже минуться такі страшні порахунки між нашими селянами?

— **Нічні промисловці.** В Подусільній, пов. Перемишляни вломилися якісь злодюги в ночі з 24 на 25 мая ц. р. до місцевої кооперативи і вкрали товарів на кількасот золотих. Ця крадіж викликала в селі велике обурення, але якеж було

здивовання громадян, коли показалося, що злодюгами зробилися таки свої ніби «найліпші» люди, молоді хлопці, сини місцевого господаря Івана С., Йосиф і Михайло. До тої чесної кумпанії пристав ще й склепар Микола С. Ця подія сумна ще й тим, що згадані молодці виглядали перед тим на дуже свідомих, належала до товариств і вдавали дуже побожних. У перших хвилинах по крадіжі оден із них Михайло С., помагав людям навіть шукати за вкраденим добром по збіжах. Але шило з мішка таки вилізло і лізе що раз далі, бо такий влом до кооперативи був уже два рази передтим. Обурені громадяни потроха «відмовляли гостець» злодіям, чи інакше кажучи, порахували їм трохи ребра. Оден з них так узяв собі те благословенство до серця, що утік в ліс і сидів там кілька днів, а потому ще й вніс судову скаргу за побиття.

— **Самогубства й ріжні нещастя** накопичилися останнього тижня в такім числі, що й годі їх вичислювати. Численні **випадки** на залізницях і по дорогах з автами множаться щораз більше. **Пожежі** вибухають по селах і містах, нема дня, щоби десь не розгорілася велика пожежа. Тут горять селянські хати, там горять фабрики і млини, там згорів нафтовий закіп. (в Битькові, к. Надвірної). Головна причина пожеж неосторожність з огнем, по селах головно діти спричиняють огні, — подекуди підозрівають підпали, а в кількох випадках, недавно доказало слідство, що господарі самі себе підпалили, аби взяти «асекурацію». Це вже нещасні люди, яким помішався розум, коли вони тим способом думали собі помогти.

— **Страшний вчинок божевільного.** 42-літний Василь Колісник в Конюхах, пов. Бережани, що від довшого часу був умово хорий, замордував свою жінку а сам утопився. Лишилося четверо дітий, одно в колисці, а троє в віці від 2 до 13 літ.

— **Добрий примір.** Лісові робітники із Завою, п. Калуш, одержали при законтрактуваню їх до праці зол. 25. — на могорич. Одначе завдяки місцевій читальні і кооперативі і з окрема пп. Г. Мельничукови і В. Данівови, робітники прислали ці гроші в цілости на допомогу українським інвалідам. Подаючи цей гарний примір, гідний наслідування до відома, дякуємо щиро усім жертводавцям за їх щедрий дарунок інвалідам та желаємо їм якнайкращих успіхів із праці.

— **Свідомість наших найменших.** Філія «Просвіти» в Підгайцях викінчує будову Повітового Народнього Дому в Підгайцях — головно із пожертв свідомих громадян. Так наприклад, громадяни села Богатківці зложили досі на ту ціль 823 зол. 50 сот. — отже суму дуже значну. Та найбільше врадувала всіх збірка малих дітий з Богатковець, що на ту ціль зложили оноді квоту 3.15 зол. Нехайже ця жертвенність наших найменших буде прикладом для усіх громадян Підгаєччини, які ще досі своїх пожертв на ту ціль не зложили.

— **Жертви на добрі** цілі. На весіллю у Гр. Лещишина і Ол. Записоцької в Яструбичах зложили гості 5 зол. 15 сот. на Укр. Інвалідів (на руки передпл. Дм. Стельшащука). Переслав м. д. П. Тхір до нашої Адмін.

В Потиличу, пов. Рава руська, на весіллю Нестора Захарка і Насті Цвьох зложили гості на «Рідну Школу» 10 зол. На весіллю Мастикаша Ілька і Марії Шавара зложили на ту ціль 11 зол. Честь свідомим людям! Жертви 21 зол. передав через Адмін. «Нар. Справи» Іван Вітик, що разом з Іваном Галаном зайнявся збірками.

— **Дикий вибрик загорільця.** В другий день Зелених Свят задумали громадяни села Кошелів, повіт Жовква, вшанувати гідно память Поляглих стрільців. Молодь прикрасила могили вінками й шарфами із написом: «Борцям за волю України». Та якеж було здивовання і обурення громадян, що прийшли з процесією на могили, коли побачили, що якась злочинна рука нарушила ту народню святість і обірвала вінки з шарфами! Показалося, що це вчинив Кость Бойко, в цілій околиці відомий із своїх розбишацьких виступів кацапський «маладєц». Він непомітно закрався на цвинтар, щоби звершити своє нікчемне діло, а відтак щей тішився враз із своїми братами і батьком, — що по правді кажучи, є такі самі як і він — своєю відвагою. Як бачимо, засліплення деяких нікчемників не знає меж, та ми їх переживемо.

— **Переслідування Соколів.** Т-во «Сокіл» в Переволочній, пов. Золочів, виставило в Велику Пятницю почесну сторожу коло Гробу Господнього. Постерунок поліції в Соколівці так налякався того, що цілий тиждень тягав хлопців по протоколах, а врешті віддав справу до Староства в Золочеві, яке покарало 17-ох хлопців 1-дневним арештом, а двох, що протестували проти присуду, 2-дневним арештом. Кару наложило староство за «нелеґальний похід», хоч такого походу не було, тільки хлопці йшли собі гуртом, а декотрі парами до церкви, змінити почесну сторожу. — Та тою напастю ніхто не зражується.

— **Суперфосфат подешевіє.** Фабриканти суперфосфату відбули 4. червня в Варшаві спільну нараду над тим, якби заохотити хліборобів вживати суперфосфату. Суперфосфат є дуже корисний штучний погній, що нераз у двоє збільшує урожаі, але останніми часами селяни щораз менше його вживають через знижку цін збіжжа і загальний брак гроша. На нараді фабриканти ухвалили дуже значно обнижити дотеперішні продажні ціни суперфосфату в осінному сезоні, та уділювати покупцям десятимісячного кредиту.

— **Пожежі.** В селі Вороблячин пов. Рава Руська вибухла на саме Вознесення (29. V.) грізна пожежа, що мало не знищила ціле село. Вогонь вибух в полудне в будинках господаря Павла Луцівця і швидко перекинувся на сусідні забудовання. За неціпу годину вигорів цілий кут села, загалом 12 будинків. В морю огню мало що не згинула господиня Грицишинова, котру вогонь захопив підчас сну. Від горячі і диму вона зімліла і не могла вискочити з горючої хати, але люди якось її вратували в останній хвилині. Гашення пожежі було майже неможливе через вітер, брак води, а також через те, що велика більшість мешканців села була якраз тоді на відпусті (празнику) в сусідному Смолині. Догадуються, що вогонь спричинили малі діти бавлючися сірниками.

— **Як гинуть наші селяни. Олекса Курило, незаможний селянин з Церківни пов. Долина їхав дня 31. IV. ц.р. на торг з дровами. По дорозі захопила його на броді в ріці Лужанці повінь і понесла враз з фірою в низ. Нещасний селянин втопився а коня з возом витягнули люди кількасот метрів понище. Погибший осиротив жінку і шестеро дітий. В тому нещастю завинив може троха й сам погибший, що необережно їхав, але гадаємо, що головну вину поносять пани з ради повітової, котрі не удержують повітових доріг, як годиться, не побудуютя конечно потрібних мостів та не забезпечить дороги перед виливами. Бож дороговий податок беруть з усіх гвомад.**

— **Бідна богачка.** В найнужденнішім закамарку одної старої камениці в еспанському місті Валєнсія померла оноді з нужди і голоду одна жебрачка, що уже довше там замешкувала і була широко відома із своєї нужди. Та якеж було здивовання сусідів, коли по її смерти найдено припадково в її сіннику два міліони пезетів (около 2 міліони золотих). Показується, що та жебрачка так добре заробляла, що за кільканацять років узбирала собі аж такий маєток. Але що була хоробливо скупа і всего собі жалувала, померла з нужди і голоду — на купі гроший. Гроші забрали її найблищі свояки.

— **Посмертна згадка.** Іван Гуцуляк с. Дмитра, заст. начальника громади, основник і довголітний справник кооперативи «Згода», член Виділу читальні «Просвіти» в Закрівцях, пов. Товмач, помер дня 29. травня 1930. Покійний присвятив усе своє трудолюбиве життя освідомлюванню і орґанізації свого села і завжди обстоював інтереси своєї громади і народу. Був також щирим прихильником «Нар. Справи». На величавий похорон, що відбувся 1. VI. зійшлися непроглядні маси народу з Закровець і доокoличних сіл. Прегарну прощальну проповідь виголосив о. С. Ступницький. На похороні співав хор місцевої читальні «Просвіти». Честь памяти народнього діяча!

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ

В продовженню процесу проти 17 молодих українців запідозрених у киданню бомб на польські «Всходнє Тарґі» переслухано цілий ряд свідків; свідки ті мали пізнавати, хто із обвинувачених підкинув бомби на «Тарґах» і на залізничому двірці. Ці свідки це урядовці і робітники на «Тарґах» і двірці. З виїмком одної урядничκи, І. Ценьської, яка аж по пів року пригадала собі, що пізнає обвинуваченого Р. Біду (бо перед тим на поліції і в слідстві не пізнавала), ніхто із свідків не пізнає, чи хтось із обвинених був тим, що підкинув бомби. Переслухано також декілька поліцаїв і поліційних аґентів. В часі їх переслухання закидували їм обвинувачені, що вони над ними страшно знущалися, аби вимусити такі зізнання, яких треба було поліції.

Переслухано також лікаря і знавців зброї і вибухових матеріялів.

В дальшій черзі переслухувано свідків оборони. Із їх зізнань виходить, що підозріння поліції до деяких обвинувачених є безосновні, бо деякі з них взагалі тоді не були у Львові.

Що край — то обичай

(Як де стягають передплату)

Редакції ґазет у деяких краях мають цікаві способи на те, як стягати залеглу передплату від неточних чи несовісних передплатників.

Особливо остро поступають з такими неточними передплатниками редактори ґазет *в Мексику*, (в середній Америці). Як лише якийсь передплатник не надішле на час належної передплати, в ґазеті зявляється таке оголошення: «Пан такий то й такий (поіменно) нехай потрудиться ласкаво до дня (дата) до нашої редакції, щоби вирівнати свій довг».

Коли це не помагає, поміщують в ґазеті фотоґрафію такого довжника з дopискою: «Оце є паскудне обличча пана Н. Н. (поіменно), який бсзсоромно кривдить нашу ґазету і взагалі письменство, бо не присилає в час належної передплати. З цею справою покінчимо здається так, що члени нашої редакції намнуть тому неретельному осібнякови боки».

В Китаю інакше. Там посилає редактор в таких випадках дуже чемний лист: «Ненарочно стрінув я на лісті передплатників Ваше всечесніще назвисько з сумною допискою, що Ваша Достойність залягає з передплатою. На нашу редакцію впала незаслужена почесть, що Ви є ласкаві читати нашу ґазету, але на жаль за дармо. Осмілююся думати, що Ваша Достойність не має наміру заморити голодом мізерних редакторів і адміністраторів нашої ґазети, бо праведника оскверняє навіть розтоптання нужденного хробачка. Тому маємо сміливість надіятися, що Ваша Величість у своїй незрівняній ласкавости зволить вирівнати цей маленький рахунок.

Наша Редакція впоминається за залеглу передплату дуже чемно, майже по китайськи, бо надіється, що чесному і свідомому передплатникови вистарчить раз делікатно пригадати його довг і він зараз залеглість вирівнає. Та на жаль є спора пачка і таких впертих довжників, що навіть наш добряга Іван Сорокатий каже, що вже скоро почастує їх в ґазеті «по мексиканськи», а як стріне десь на дорозі і пізнає, то поблагословить своєю грубою палицею, яка йому лишилася на ту памятку, що був війтом у Торбинцях.

Та потішаємося, що до того не прийде, бо вже й у найбільших довжників збудилася совість і деякі поприсилали залеглість, а за ними певно підуть і другі.

—o—

Три присуди смерти у Львові

Львівський суд присяжних засудив минулої середи на кару смерти через повішення трьох жидів—комуністів: Із. Гірша, Сам. Юґенда і Нафталі Пропера за те, що вони тайно друкували комуністичні відозви й ширили їх між вояками. Оборонці внесли відклик від присуду, а прокуратор вніс відклик від увільнення четвертого обвинуваченого інж. Кагана.

Переслухано також комісаря Федунішина, котрий твердив, що на него плянували члени УВО замах і він про це не знав, але він їх не арештовував, а «чекав аж будуть стріляти».

—o—

До складу і прикладу.

Наука з Чопова

Село Чопів не погане, не буду чернити, лиш варт трохи чоповянам розуму купити.

Їдуть раз вози з Чопова, щось двайцятьчотири, раптом гов! Немов злі духи путь загородили.

Що там сталось? Я підходжу, а серед дороги величезна камінюка, отак — з два пороги!

Звідки взялась, хто підсунув, бий го Божа сила, — досить, що цілий гостинець вам загородила.

Станув перший, станув другий, з возів позлазили тай побожно камінюку, мов скарб, обступили.

«Ну, Миколо, — кажуть тому, що з переду їде, — роби з тим щось, бо ти перший, милий наш сусіде!»

А Микола зітхнув важко, спину нагинає, тягне камінь з усіх боків, камінь не рушає!

Вже Микола бідний вяне, губить свої сили, а ті другі з боку стали тай ще закурили!

Ну, я врешті не міг довше дивитись на муку, приступаю тай хапаю Миколу за руку.

— «Бійтесь Бога — до всіх кажу — Нещасні неуми! Того я не сподівався по вас, мої куми.

— Та чиж ви недогадались, що оця колода *для усіх вас у дорозі важка перешкода?*

— Таж Микола сам не їде, але вся громада! Як він станув, то й ви стали — якаж ваша рада?»

Чіхаються мої куми, кривляться гіренько, та не кажуть ані слова — о то розум, ненько!

Раптом ніби щось заблисло у очах Миколі: «Ага — правда— памятаю — трохи вчився в школі....

«Треба тее, треба тутки — треба *разом* того — як один за всіх не —може, то *всі за одного!...*»

Ну — нарешті! Із Миколи піт з чола полився, — та *вродилось мудре слово,* аж сам прослезився.

По тім слові всі зігнулись, приложили руку, за хвилину закотили у рів камінюку.

А за другу посідали, рушили возами, тай до мене усміхались, махали руками.

Слава Богу — я думаю — може їм від нині, буде розум той у мозгу, що був досі в спині!

Та таких між нами більше! Ото булоб мило, якби всім те боже світло в голов засвітило!

Як би всі уміли згідно й разом поступати, то не смівби нам на стежку враг колоди кидати.

Як би всі ми в одній волі й думці зєдинились, давно би всі перешкоди в рові опинились.

Аж тоді ту ціль високу можнаби дігнати — коби того ще діждався

Іван Сорокатий

— **Вписуйте свої діти** до української школи! Управа «Рідної Школи» в Долині примістить 80 до 100 селянських дітей на приватних мешканнях в Долині. Вписи до 1. 2. 3. 4. 5. 6. і 7. кляси відбудуться 29. і 30. червня і 1. 2. і 3. липня ц. р. На бажання родичів **будуть діти вчитися і ремесла** у тутешних українських ремісників. Зголошуватися в **Управі «Рідної Школи» Долина-Одиниця.**

—о—

502 запомог по 120 золотих

на суму 60·240 золотих

Кому признаємо дальші запомоги від 488-ої до 502-ої?

488. Михайло Курак, Воля Міхова пов. Ліско, корова впала 5-го червня 1930.

489. Антін Маслій, Яйківці пов. Журавно, корова впала 7. червня 1930 р.

490. Микола Онишко, Суха Воля п. Олешичі повіт Любачів, корова впала 7. червня 1930.

491. Григорій Фуштей, Братишів п. Нижнів повіт Товмач корова впала 27. травня 1930.

492. Петро Бугай, Щепанів п. Козова пов. Підгайці, корова впала 23. травня 1930.

493. Павло Рудакевич, Бучина пов. Броди, корова впала 25-того травня 1930.

494. Степан Панчоха, Кличин п. Лащів пов. Томашів, корова впала 8. червня 1930.

495. Степан Ващук, Зубків п. Тартаків пов. Сокаль, корова впала 31. травня 1930.

496. Атаназій Дзебяк, Шкляри п. Яслиска пов. Сянік, корова впала 23. травня 1930.

497. Никола Кухар, Лисятичі п. Угерско повіт Стрий, корова впала 26 травня 1930.

498. Федір Михайлишин, Синевідсько Нижне п. Любинці пов. Сколе, корова впала 19. травня 1930.

499. Стеців Михайло, Липиці п. Мединичі повіт Дрогобич, корова впала 19 травня 1930.

500. Михайло Сухий, Острів п. Радимно пов. Ярослав корова впала 17. травня 1930.

501. Михайло Макула, Рошнів п. Стриганці пов. Товмач, корова впала 22 березня 1930.

502. Іван Литвак, Цуцилів п. Тисьменичани пов. Надвірна, корова впала 14. березня 1930.

Кому не можемо признати запомоги?

1) Іван Сокаль с. Василя, Звіринець п. і пов. Турка над Стрием. Корова впала 26. травня на пошестну-заразливу хоробу-шелестницю, а за худобину впавшу від пошести, запомоги не даємо.

2) Михайло Скиданчук с. Понебель п. Обарів пов. Рівне, — по перерві відновив передплату дня 7. червня а корова впала 5-го червня, значить два дні по випадку переслав нову передплату, отже в день випадку не був передплатником.

3) Прокіп Ковальчук, хутір Камінюхи п. Здовбиця пов. Здовбунів, 7 грудня 1929 р. прислав 2 зол., чим заплатив передплату за січень і лютий 1930, а корова впала 9-го червня 1930. Від лютого 1930 зовсім нічого не вплатив, отже і в день випадку вже не був передплатником.

4) Павло Якубовський, Трудовач п. Гологожи пов. Золочів, — передплату вплатив 15. травня 1930, а корова впала 9. червня 1930 року, значить в дні випадку не був ще один місяць передплатником.

УВАГА! Вирівнуйте завчасу довг і точно відновляйте передплату, щоби все в разі випадку мати право до запомоги!

ПОДЯКИ.

Дальші подяки за отримані запомоги надіслали: Антін Найда с. Дмитра Жидачів, Антін Ониськів Тростянець, Петро Стриек Козаччина пов. Борщів, Є. Приймачук Вітоніж п. Голоби (Волинь), Іван Винничик с. Николи Варваринці

—о—

Викупім Білу Гору на Підлисю!

Товариство ім. Маркіяна Шашкевича в Золочеві, подає до відома, що дотепрішна збірка на викупно Гори, де стоїть хрест памяти Маркіяна Шашкевича і де спочинуть його тлінні останки, принесла квоту 5.633·20 зл. і за це викуплено 5¾ морґа гори та покрито дотеперішні кошти збірки.

До Т-ва наспіло письмо радних громади Підлися слідуючого змісту:

„Ми радні Українці громади Підлися, складаємо по 1 зл. на викупно Білої гори і **взиваємо всіх радних Українців Нашої Землі,** щоби такий даток на ту ціль зложили, та цим дали свідоцтво єдности і сили українського Народа.

Дано і підписано в Підлисю дня 25 травня 1930 під Великим Шашкевичівським дубом.

Семко Бабінський нач. м. п., Теодор Дзюба м. п., Володимир Наконечний м. п., Гнат Чучман м. п., Гриць Чучман м. п., Тимко Малий м. п., Антін Стефанів м. п., Олекса Особа м. п., Демко Сисун м. п., Василь Галац м. п., Іван Бужняк м. п., Дмитро Діжак м. п., Іван Крокіс м. п., Гриць Гусаковський м. п., Олекса Назар м. п., Осип Мосьпан м. п., Дмитро Особа м. п."

Є це гарний прояв жертвенности і свідомости українських радних, гідний наслідування.

Т-во заклик цей подає через прилюдне оголошення в часописи і просить всі українські часописи о повторення цего заклику.

Щоби уможливити всім радним складання збірки підписане Т-во пропонує слідуючий спосіб поступовання:

Всі пароxи українські (все одно чи греко-кат. чи православні) пришлють під адресою підписаного Т-ва на кореспонденційний картці виказ всіх радних в громадах належних до їх' парохії, при чім підчеркнуть імя і назвисько радного і точну його адресу, до якого належить вислати чек і який зобовязався між другими радними перевести збірку і зібрані гроші до Т-ва переслати.

По одержанню виказу Т-во вишле чеки і відповідні відозви до всіх радних.

Зазначуємо, що колиби кождий радний зложив по 1 зл., можнаби на цілі Т-ва зібрати поверх 20.000 а це вистарчилоби не тільки на викупно Гори, але й на побудовання там церкви і будинків.

Підписаний Виділ вірить, що Українці радні на поклик радних Підлися відозвуться і не пожалують дрібної лепти на так велике діло.

За Виділ Товариства: д-р Т. Ваньо голова, М. Мартинюк секретар.

—о—

СТРАШНА СМЕРТЬ НА ПАЛАЮЧІМ КОРАБЛІ

Коло американського побережа наїхали на себе в густій мряці два кораблі, один пасажирський («Ферфекс») а другий товаровий («Пінтіс»), що віз цистерни нафти. В наслідок зудару запалилася нафта і оба кораблі обхопила пожежа. Пасажири скакали в воду, але розлита нафта горіла й на воді, так що в полумях згоріло 58 людий. Кораблі пішли на дно.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Др. Д. Миколаєвич.

Як пробивати здуту худобу без трокара?

В останньому числі «Народньої Справи» говорилося про це, як ратувати здуту тварину, коли нема під рукою ніякого інструменту. Згадано там також, що таке ратовання без інструментів лише тоді доводить до цїли, коли худобина здулася не дуже сильно. Нині напишемо, як ратувати худобу при сильнім здуттю, коли способи подані останнім разом не в силі принести поміч хорій тварині. Маю тут на думці *пробивання тварини*, котрого то способу уживається лише *в разі найконечнійшої потреби*. Річ ясна, що пробивати будемо лише тоді, коли нема під рукою сонди, якої вміле пристосовання не приносить тварині ніякої шкоди, отже якраз противно, як при пробиванню, при якім завдається тварині глибоку рану.

Тож коли здуття є дуже сильне і ніякі ліки (які ми описали в 24. числі) не помагають, і коли нема навіть приладу до пробивання, так званого трокара, тоді послугуємося *острим і шпичастим ножем*, а крім цего приладжується *тонку рурку з базнику*, з якої стесується кору, випихається стрижень, (який є в середині) та стинається скісно на однім кінці, щоби в той спосіб закінчення було клинцевате. Коли пробємо худобину ножем то сейчас встромлюється ту рурку в отвір зроблений ножем, та лишається її так через *кілька годин*. В разі крайної потреби можна обійтися і без рурки з базнику, але тоді ґази так добре не виходять або зовсім перестають виходити і часто дістаються під скіру, а через те постають менші або більші опухи. З ґазами дістається під скіру також і бруд і такі рани звичайно зле гояться, або зовсім не хочуть загоїтися. Тому то при пробиванню ножем по можности все треба уживати базникової рурки, а до ратовання самим ножем обмежитися лише в таких випадках, де не можна скоро зробити базникову рурку. Її варто все мати готову.

При тій нагоді пригадаю читачам, де лежить місце, в котрім пробивається. Воно є *в слабині по лівім боці, в середині межи бедровим ґузом а останнім ребром, на 4 пальці від кісток хребта*. Інший спосіб вишукати місце, де треба пробити, є такий: що руки складається так, щоби оба вказуючі вальці і палюхи творили трикутник і так зложені руки кладеться межи бедровий ґуз, останнє ребро і бічні кістки хребта. Середина отвореного між пальцями трикутника вказує місце, в якім треба здуту худобину пробити.

Та при тім всім щераз повторюємо: Кождий дбайливий господар повинен мати в себе сонду, або бодай трокар. Хто про це не дбає, а вже в послідній хвилі пробує ратувати худобину иншими способами, той легко може худобину втратити.

—о—

Споможім навязки бобу

Бувають літа, або положення, де біб росте і цвите без устанку, а навязує слабо. Коли такий біб полишити собі самому, буде з него зерна мало: він росте і росте в гору, і цвите ще і в тім часі, коли долішні струки вже чорніють. Скоро замітимо, що біб має нахил до неустанного зросту і цвіту, буде єдиною порадою, нахил цей перервати через прикорочення всіх вершків. Це робиться тоді, коли біб доходить вже до висоти метра, або на всякий випадок з початком серпня. Вершки скорочувати найлучше косою.

Через скорочення вершків спиняється ріст бобу в гору, і неустанний його цвіт. Цвіти, які є понизше скороченого вершка, які навязані вже стручки, дістають приплив тих соків, що ішли в гору на продукцію нового бадилля і цвіту; і всі стручки зачнуть наливатися скоро і рівно, а час зрілости не лише приспішиться, але і буде одностайний.

М. Бардеґа.

—о—

Шпараґи в літі.

Вибирання шпараґів не повинно тревати довше, як до другої половини червня. Хто шпараґи вибирає довше, нищить тим їх плянтацію, бо маточні шпараґи ослабляються довгим вибиранням і шпараґарня така знидів в короткім часі. Шпараґи вибирається в часі холоднім з рана і вечером. Коли земля отепліє, треба шпараґарню переглянути також в полудне. Шпараґ, ледви виглядаючи з землі, має головку білу, за короткий час головка синіє, а дальше стає зелена. По тих барвах пізнати, чи шпараґ є свіжо молодий, чи трохи старший. Скоро шпараґарня полишена вже в спокою, належить землю перекопати, стягнути її дрібку з миточників, і потрясти попри них обірник, аби маточники скріпилися. По цвіті навязує бадилля насіння: це насіння треба зрізати, поки воно молоде, аби не висиляло маточників і не висипалося зріле на грядку. На насіння полишаємо лише ці окази, які видавали найкрасші і найбільші шпараґи.

В осени зжинаємо зівяле бадилля при самій землі, і шпараґарня полишається в спокою аж до слідуючої весни.

М. Бардеґа.

—о—

Усяких порад уділяємо тільки точним передплатникам.

Чи можна пасіку на 3 кільометри перевезти без утрати?

Мельник Сергей з Коршова (Волинь) пише:

«Я переїхав з села на хутор. Пасіку залишив в селі, але вона там без надзору і боюсь, щоб хто не покрав. Чи можу тепер перевезти пасіку на хутір, який від села є на 3 кільометри віддалений».

—о—

Колиб конче Вам ходило про перевіз пасіки на хутір, то це зробити можете. А то так: Коли випаде дощ, то після дощу або і в дощ заберіть пні на фіру і в вечір вивезіть їх на хутір. На старому місці залишіть 2—3 слабі пні. На хуторі булоб добре, колиб пчоли можна було подержати хоч день-два в зимній, темній пивниці. Цих пнів в пивниці можна охолодити — повиймати все накриття і дати до пивниці відро води, щоб було вогко. Після цього пчіл треба вечером винести на двір Перед кождим очком треба поставити якусь приманку, щоб пчоли не блудили. Найкраще застромить галузку з дерева. Коли пчоли облетяться, то підіть до села і подивіться, чи багато там пчіл повернуло до слабухів. Вечером і цих слабухів заберіть і дайте на 2 дні до пивниці, а потім виставте на тічок. Так само можна булоб продержати пні з 1 день в пивниці в селі, а з пивниці везти на хутір. Колиб пивниць не було і дощу чи поганої погоди теж, то пні всеж можна везти, але тоді більше слабухів треба лишити на старому місці.

—о—

КОТЯЧЕ ГОРЕ

Певно здивується читач і скаже: А се що? Замість писати про людське горе, пишуть про котяче. Чи подуріли? Чи може їм так добре поводиться, що про людське горе забули?

Ні, так зле не є! Богу дякувати не здурів, і про людське горе памятаю. А що пишу про котяче горе, се для того: що про котячу нужду ніхто і не згадує, хотяй кіт є так само домашнє досить пожиточне звірятко, а так кривджене і мучене, як жадне інше. Бо інше звіря, наприклад: кінь, як зістаріє, або окалічіє, то не мучиться довго, бо господар продає його до гицля, а гицель дає йому в лоб і кінь вже має спокій, гицель шкіру, а господар 5 золотих. І всі вдоволені. Або курка: як дістане пипіть, або яку іншу заразу, також не мучиться, бо сейчас бере її дівчина, несе до міста, а там купить її панська служниця, заріже, і курка має вже спокій, пан радца печеню, а сільська дівчина рожеві паньчохи, хотяй ще 5 зол. доложила. (Так є!).

З котом діється інкше. Як прийдуть старі літа, тоді гірка йому доля. Смерть так скоро не приходить. Перед псом ховається на вербу, бо має таке чуття, як чоловік, про котре писав Тарас Шевченко: Тяжко жити на світі, а хочеться жить!

Кіт зразу тішиться, що має такий захист на вербі, але не довго, бо збиточники назбирали каміня і почали стрілянину. Попідбивали очі, розбили ніс, зломали одну ногу. Опісля, як вороги відступили, пішов бідний каліка до хати, щоби трохи погрітись і дещо покушати з баняка. А господиня розсердившись вигнала його, ще й кинула за ним макогоном. Бідний кіт куляючи пішов, вже і не показується до хати, бо боїться. Цілий день десь спав, а вечером прийшов, сів на присїі під вікном і мнявкає, аж по серцю ріже. А в хаті рада: що робити з бідою? Господар каже: Треба убити, най ся скотина не мучить. А жінка: Бійся Бога! Тибись кота вбивав? Не маєш ти совісти?

На другий день злапала господиня кота, вложила в мішок і приказала наймитові винести геть аж під друге село, щоби не вернув. І кіт-вигнанець вже опинився на другій території. Приволікся до першого обійстя, виліз на перелаз і розглядається чи не побачить пса. І не счувся, як ззаду зайшов наймит Максим, злапавши, почав викручувати котячим хвостом, питаючи раз по разу: мав батька? мав батька? А кіт з болю: мняв, мняаав! Опісля кинув його в гноївку.

Так само робив господар з Максимом, приймаючи його до служби. Випитався, як ся зовеш? звідки прилїз? Опісля викупав його, бо був дуже, вибачте, завушивлений.

Перемучився бідний кіт лише 5 днів на тім обійстю, кілько там витерпів, лише оден Бог знає. Немного там скористав, бо пильнували, лише два рази полизав сметанки, а раз обгриз сало, то зате макогони був ив роботі.

Надійшов торговий день. Господар і господиня наладували віз товаром і вже збиралися відїзджати, як знечева висунувся кіт і перетягнувся попри коні. Господиня (забобонна) заголосила, мов не своїм голосом: А бодайже те нещасьтя спіткало із котами! Маєш нині торг — кричить, аж пїниться! — Чого кричиш? відозвався ґазда. А вона: Та як чого! Та чейже знаєш, що се значить, як кіт дорогу перебіже! Гей, Максиме! ходи сюди, кота лапати!

Господар тимчасом пішов до хати, взяв ґазету і читає. Саме дочитувався, **яке то добро для народа мудра жінка**, як господиня гукнула через вікно: Ходи! вже чорта злапалам!

Поїхали. Як минали сусїдне село, витягла жінка кота з мішка і кинула з розмахом в рів. Бідний каліка пішов знов шукати людської осади. А там те саме! Проженуть його, щоби не переривав подорожи довкола світа.

Раз в однім селі перемиського повіту трафився такий випадок: Пішла жінка до громадської керниці по воду, витягнула воду, і наробила крику: хтось кинув кота в керницю!

Збіглися люди з цілого рейону, може з пів сотні, ріжного пола, поставали в колесо і вигрожуючи руками на всі сторони світа, почали клясти: Бодай же йому руки покрутило!.. Бодай же на него судний день зайшов!.. Бодай же го сімлітна хороба напала!

А посередині колеса лежить з роздзявленим ротом, мовби хотів також клясти когось, лежить зо зломаною ногою, з розбитим носом, і неворухнеться: **котяче горе.**

Чи не жаль вам того котячого горя? Кому зробиться його жаль, той іншу звірину буде ліпше шанувати, тай людське горе буде його боліти. Бо добре серце — для всіх добре, лише для ворогів правдиві!

Написав **Микола Ярошевич**

—о—

Будова селянсько-кооперативної цукроварні

По війні господарі взялись до праці, стали закладати в своїх селах кооперативи і їх філії. І вже в теперішнім часі числиться понад три тисячі менших і більших кооператив по селах і в містах Східної Галичини і Волині.

Скілько то членів доброї волі зрозуміли вагу і ціль заложити свої склепи — кооперативи, та дали понад чотиром тисячом працівників заробіток на прожиття.

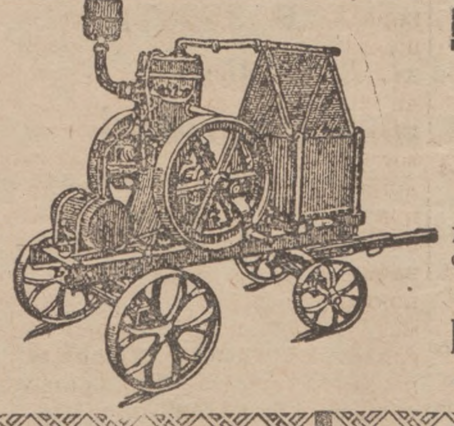
Та на жаль ще можна сказати, що в тих кооперативах продаються товари переважно чужі не своїх власних виробів, бо добрих ми ще не маємо. Але при свідомости згоді та дружній помочі нас всіх у нас можуть повстати і свої власні селянсько-кооперативні фабрики.

На мою думку таку кооперативну селянську фабрику надається між иншим господарство А. Федоровича в Камянках ст. Богданівка в околиці Скалату. Тут найвідповіднійше місце під будову селянсько-коопер. цукроварні. В давні часи в цім місці стояла велика горальня, а тепер з неї лише мури стирчать, колиб ці мури підреперувати та троха вкласти кооперативної праці до будови фабрики не прийшлосяби багато докладати. На місці є своя цегольня, де випалюють цеглу, рівнож є камінь до будови фундаментів, і від желізниці всего пятьсот метрів. Крім цього в цій околиці на фільварках управляють пееревежно цукрові бураки, але як здвигнеться своя селянська цукроварня, то і менші господарі пригадають управу цукрових буряків та будуть з того користати найбільше. Звертаю увагу всіх, кому є дорогим розвиток нашого промислу, аби цією справою зацікавився та поробив відповідні кроки до порушення цієї справи з місця.

Іван Байда
в Супранівці

—o—

На чому господар може найбільше заощадити

В часах, коли тяжко в господарстві за кождий гріш, господар мусить ощаджувати на всьому, навіть на дрібничках. Колиб подумати над тим на чому саме господар може ощаджувати, то в першу чергу згадаємо про те що при ощадности господар мусить все в свому господарстві тримати добре, прибуткове і уміло його використовувати. Всім відомо, що буває таке. Один господар тримає дві корові ні дочого, вони їдять у нього так, як звичайно, а доходу дають мало. Другий держить одну корову і добру, витрачує на неї вдвоє меньше а прибуток має в троє більший. Так буває і у всьому иньшому — і з добрим насінням, і з добрим знаряддям. Колиб підрахувати скілько господар через ці недогляди тратить, то в один рік мігби нераз заощадити і на морґ землі. А у нас не одиин рік а десятки років тягнеться те саме, більшість наших коров ні дочого, свині таксамо, кури і гуси не дають того, чого від них можна булоб мати. А чиж не на цім усім наші господарі найбільшеб заощадили гроша та краще жили?

При новітній господарці, при кличах про ощадність наші господарі в першу чергу мусять з свого господарства вивести всю непотріб і запровадити все добре, расове і добірне. Треба собі затямити, що ліпше мати. одну штуку добру, ніж три нідочого. Кождий рік те «нідочого» дає нам лише страти і ще далі впроваджує нас в біду, з якої чим дальше, тим вибитись тяжче.

—o—

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ

Де збути лічничі зела? В. Бензель. У Львові є фірма, що зветься «Плямітін» вул. Рутовського 16. Ця фірма купує лічничі зела і вишле Вам цінника. З нею можете умовитись що до збирання і продажі зел.

Млинок до мелення гречки і проса. п. Стефан Вуів. Спеціяльного млинка т. з. крупярки, фабрики не виробляють. Ці млинки селяне роблять самі, слід Вам лише побачити де небудь такий млинок і Ви його самі собі зробите.

Як відстрашити горобців щоб не їли черешень. п. В. Маринюк. Певного способу на відстрашення горобців немає. Для цього вживають ріжних страхопудів. Одні ставлять його на дереві, другі на високу тичку чипляють бинди паперові, треті навішують на галузки дерева кавальчиків зеркала, щоб вони на ниточці вертілись. Четверті на верху дерева ставлять вітрачок. Пяті вішають забиту ворону. Ці всі «страхопуди» треба час від часу переміняти, бодай місце, иначе горобці привикають.

НОВЕ РУСЛО РІКИ. Олекса Дронь, Гошів, Болехів. Питання: Ріка Свіча переломила підчас повені в 1927 р. мою 4-морґову ниву так, що серединою ниви (около 1 морґ) пливе тепер ріка, два морґи перемінила повінь на шутровиско, а оден морґ ще покищо лишився. Тепер водний чи реґуляційний заряд хоче забрати те 2-морґове шутровиско під будову тами, хоча про забезпеку останнього морґа з тої ниви якось нічо не кажуть. Чи маю я право заказати тому зарядови будувати щонебудь на моїм поли і як каже право?

Відповідь: Коли публична пливуча вода опустить своє давнє русло і утворить собі нове, то те нове русло стає **публичною** власністю. Дотеперішні властителі того нового русла можуть в адміністраційній дорозі (через староство) **протягом одного року** від повстання нового русла, **домагатися відшкодовання** старим руслом (яке ріка покинула) — відповідно до поверхні ґрунту під новим руслом, або його вартости. Ви вже той однолітний термін втратили, але ще можете спробувати в старостві. Заборонити будовання тами — Ви не зможете, якщо тої будови вимагає технічне переведення реґуляції — а про це рішають інжінери від реґуляції. За те маєте право домагатися відшкодовання за поле, що його Вам хочуть забрати під будову тами. Про це старайтеся в старостві. Законні постанови про це містить т.зв. „Ustawa Wodna, 19.IX. 1922, Dziennik Ustaw Rz. P. Nr. 102 z 1922 r. poz. 936, art. 13.

—o—

Що по чому?

Львів, дня 16 червня 1930 р.

ЗБІЖЖА.

Кукурудза, біб, гречка, жито—потаніли пшениця, ячмінь дорощає Решта збіжжа без зміни.

(Ціни за 100 кґ. на стац. залад. Підволочиска) За двірську пшеницю платять 37·25 38·25 зол., за селянську 35—36, за жито відбірне 15 25—15·75, жито звичайне 13·75—14·25 вл. ячмінь 13—13·50 овес 14—14·50, кукурудза 21·25—22·25, фасоля біла 45—55, кольорова 30—35, краса 40—45, горох піє Вікторія 23·75—25·75, горох звичайний 21·25 - 22·25 бобик 19·50—20·50 вика 25—26, гречка 20·—21. (ціни і попиту на лен, мак, просо, лубін не має. Бараболя 3—4 зол. (Ціни гуртові.)

НАБІЛ

Маслосоюз платив кооперативам дня 16 червня за масло експортове солене пріма 4 зл. несолене десерове пріма 3·90. 1 літра молока 0·25. 1 літра сметани 1·50. За 1 копу яєць 5·20—одно яйце на базарі 12—15 гр Тенденція на масло і яйця знижкова.

ЦІНИ НА ЗЕЛЕНИНУ у Львові як у попереднім числі.

Вислід конкурсу

Повісти і оповідання надіслані на наш Конкурс вже оцінені а вислід з браку місця в цім числі буде проголошений в слідуючім числі (26) „Народньої Справи“.

Хто винен?

Читаємо нераз в ґазеті: „В селі Незнанові вибухла ононді страшна пожежа. Помимо ратункової акції неустрашимих луговиків, згоріло двацять кілька господарств. Згоріло кільканацять штук худоби. Головна причина таких великих розмірів пожежі — це соломяні дахи що запалювалися від одної іскри. Один з нещасних погорільців повісився з розпуки“.

Скільки людського горя міститься в оцій коротенькій новинці! Один господар втратив життя, оставляючи дрібні діти сиротами, двацять кілька родин стало бездомними нуждарями зданими на ласку і милосердя ближніх.

Хтож тому винен? — Нещастя, скажете, біда по людях ходить. — І ніби трохи правди в тім є. Але забуваємо, що ту біду накликаємо на себе самі. Ґазета пише: Головна причина нещастя — соломяні дахи. Щож робимо, аби забезпечитися? Чи ми вже розпочали безпощадну боротьбу із соломяними стріхами? Чи тямимо ми, що дах із **цинкової бляхи** є найкращим, найміцнішим і найтреваліщим, що він дає забезпеку перед вогнем, що асекураційна премія від будинків критих бляхою є в кількоро менша, як від критих соломою, що врешті цинкована бляха є найдешевшим матеріялом для криття дахів, бо її квадратовий метер коштує лише 5 зл. 75 сот? Доволі вже нам соломяних стріх і вічної загрози нещастя!

Хочемо жити безпечно, під дахами з гарної **цинкованої бляхи**!

—o—

Ветеринарні поради

і рецепти вислали ми цего тижня на такі адреси. В. Калакура Гнильче, о. А. Злупко Гладишів, Мик. Вездевко Городок, Ст. Пивоварчук с. Федя Зубрець, С. Марціновський Щуровичі, П. Гура Завишня, П. Фуртак Ладичин. Дві поради, до яких не треба рецепт, містимо:

СТ. ТЕОДОРІВ, Сорока п. Хоростків. З вашого опису хороби коня не може пізнати, що то за хороба. Удайтеся до ветеринарного лікаря на місці.

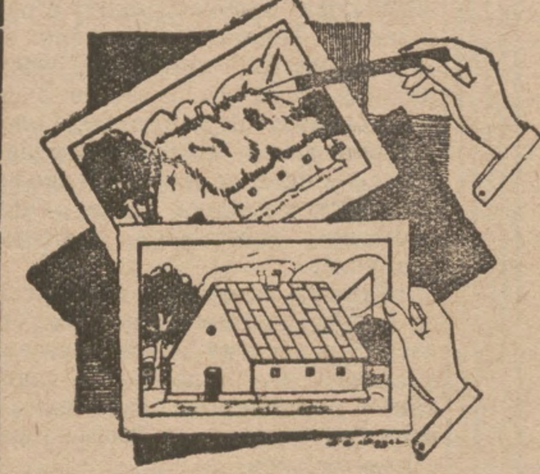
І. ВАСИЛЕНКО Добровлян п. Ходорів. Уграки. Уграки мусите видушувати, бо інакше на другий рік з них знова будуть повставати уграки. Місця, де сидять уграки, заливайте йодиною або бодай 3-процентовим розчином креоліни.

—o—

Конкурс

Краєве Товариство гр кат. Дяків в Заболотові розписує конкурс на провізоричну посаду Учителя співу і музики в Музично-Дяківській Школі Краєвого Товариства гр кат. Дяків в Заболотові. Платня від 150 — 300 зол. місячно. Оферти з заподанням вимог і відписами свідоцтво укінчення музичних студій вносити до Краєвого Товариства гр кат. Дяків в Заболотові найдальше до дня 15 липня 1930.

Управа Кр Т-ва гр.кат Дяків
в Заболотові.

Поможім нещасним погорільцям

В селі Скригичині на Холмщині вибухли в ночі з 25 на 26 і з 30 на 31. травня ц. р. дві великі пожежі і знищили до тла 16 господарств із усім господарським знаряддям і худобою. При гашенню пожежі смертельно попарився господар Яким Лісюк і його перевезено до лічниці.

Через те страшне нещастя лишилося 16 селянських родин цілковито без ніяких засобів до життя й без даху над головою. Опіку над нещасними обняло Брацтво Св. Тройці Дубенецької парохії, але воно на жаль немає відповідних фондів. А треба цих 16 родин і виживити, бодай до нового урожаю і помогти відбудуватися і яку коровину на початок купити. Тому рішило це Брацтво звернутися до усеї української суспільности із слідуючим закликом:

Брати Українці!

Допоможіть нещасним погорільцям, Вашим братям із Холмщини, перебути цю люту недолю втишіть їх горе, утріть сльози жінок і дітий! Нехай кождий із Вас запоможе їх хочби найменшим датком!

За Старшину Брацтва Св. Тройці:
о. Дубневич, голова — Семен Любарський, почесний член

До цього заклику прилучується й наша Редакція в надії, що на него відповість усе наше громадянство своїми щедрими датками.

Грошеві пожертви слати на адресу «Народня Справа», Львів, Боїмів 4, Погорільцям із Скригичина.

КІЛЬКА молодих, безженних дяків з гарними голосами розуміючих нотний спів і хоровоство глядають посади. Ласкаві зголошення слати до „Музично-Дяківської Школи Кр. Т-ва гр. кат. Дяків“ в Заболотові. ч. 156.

ДРУГИЙ музично-дяківський курс в Музично-Дяківській Школі Краевого Товариства гр. кат Дяків в Заболотові розпічнеться з днем 1. серпня. Курс тріватиме 10 місяців і закінчується клясифікацією з роздачею свідоцтв. При школі бурса. Оплата за бурсу з цілим утриманнєм і наукою по 100 золотих місячно, для приватистів за саму науку по 30 зол. місячно. Подання о принятя до школи належить вносити найдальше до 15. липня. До подання належить долучити свідоцтво хрещення, свідоцтво шкільне і сідоцтво моральности.

Музично-Дяк. Школа Кр. Т-ва гр. кат. Дяків в Заболотові. — *Zabłotów*.

ТОРГОВЕЛЬНА школа Т-ва „Просвіта“ з кооперативним напрямом у Львові вул. Корняктів ч. І. ІІІ. поверх. приймає вписи до дня 1. липня 1930 від 10 — 12 рано особисто й письменно за предложенням метрики, останного шкільного свідоцтва і 10 зл вписового. Пізніще зголошення будуть приійматись тільки в міру вільних місць Управа. ч. 662.

Хто дістає 120 золотих запомоги?

1) **Запомогу 120 золотих** одержує кождий наш передплатник, котрому згинула штука рогатої худобини, принайменше 2-річна — але тоді коли він в день випадку був уже бодай один місяць передплатником — коли разом з погибшою не мав більше, як 4 штуки дорослої (понад 2-річної) худоби — і коли погибша штука до дня випадку була в нього найменше 14 днів, та коли в день вплачення передплати була здорова.

2) В однім році може передплатник дістати запомогу лише один раз.

3) Посвідку про загибіль треба вислати найдалі до 5 днів по випадку.

4) Передплата на „Народню Справу“ виносить 1 зол. місячно. Найліпше посилати відразу на 3 місяці (3 зол.) а ще краще на пів року (6 зол.).

5) Передплатником числиться кождий від того дня, коли він вислав передплату, або по перерві відновив її.

6) Хто перерве передплату, той мусить зачинати з початку. Тому треба завжди висилати нову, заки скінчиться попередна, бо часом і день перерви може стати на перешкоді признанню допомоги.

Відвічальний редактор: ЛЕВ ЧУБАТИЙ

З друкарні Щ. Беднарского під наймі „Кооперативи Промислу Ґрафічного“ Львів Ринок 9. — Телефон 76-14.

Видавець: ІВАН ТИКТОР